

Matlab 2020.-ban használt parancsok, függvények

Használd a Matlab Helpet, ott mindent megtalálsz! ;)

Készítette:

Juhász Kinga, Kiss Réka

A dokumentumban leírt tartalmak helyességéért nem vállalunk felelősséget! Amennyiben hibát találsz, kérlek jelezd nekünk, hogy javíthassuk.

Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Információs Technológiai és Bionikai Kar
1083 Budapest, Práter utca 50/a

Tartalomjegyzék

1. Első óra (adminisztráció, kalkulátor, beépített függvények, saját szkript és függvény írása)	3
2. Második óra (vektorok, mátrixok)	5
3. Harmadik óra (vezérlőszervezetek, formázott kiíratás, polinomok, 2D ábrázolás)	9
4. Negyedik óra (lineáris egyenletrendszerek, spektrális elemzés, leképezések)	13
5. Ötödik óra (differenciálszámítás, integrálszámítás)	14
6. Hatodik óra (differenciálegyenletek)	16
7. Hetedik óra (3D ábrázolás, LaTeX)	17
8. Nyolcadik óra (cellatömbök, struktúrák, fájlműveletek)	19
9. Kilencedik óra (ábrák mentése, GUI, fájlkezelés)	22
10. Tizedik óra (képmentés, táblázatok, fájlműveletek)	24

próba/innenmásolj

1. a parancs/funkció

-
-
-
-
-
-
-

- xjxfjz

Példa:

1. Első óra (adminisztráció, kalkulátor, beépített függvények, saját szkript és függvény írása)

1. Röviden a Matlabról:

- MATrix LABoratory (MathWorks)
- Teljes szoftvercsomag, ami nagyban megkönnyíti és felgyorsítja az algoritmusfejlesztést
- Hatékony numerikus megoldók mátrixműveletekre optimalizálva, saját szkript nyelv, könnyű adatmegjelenítés, rengeteg toolbox
- Hogyan állítsuk a betűméretet nagyobbra? → felső szalag felületen a "Home" fülön → "Preferences" → a felugró ablak bal oldali listájában "MATLAB" / "Fonts" menüpont -> jobb oldalon feltűnő panelen "Desktop code font" méretét állítsuk nagyobbra (pl. 10).
- A Command Windowban dolgozunk

2. Változók:

- változók megadás egyből értékadásnál (*nem kell előre deklarálni a típust*, sőt, a típust nagyon ritkán adjuk meg közvetlenül)

Példa: `a = 1;`

3. Beépített konstansok:

- `i` vagy `j`: komplex szám képzetes részének jelöléséhez
- `pi`
- `ans`: a legutóbbi olyan művelet eredményét tárolja, amelyet nem rendeltek semmilyen változóhoz
Példa: `2 + 2` beírása esetén a `4` el lesz tárolva az `ans`-ban a következő ilyen "esetig"
- `inf`: végtelen a pozitív, növekvő számokra nézve. (A negatív irányba menő végtelen: `-inf`)
- `nan`: "Not a Number", pl. `0/0` vagy `∞/∞` esetén ezt kapjuk vissza
- `eps`: az a legkisebb lépésköz két nem egész szám között, amelyet a Matlab még érzékel. Ennek értéke 2^{-52} , tehát ha két olyan szám különbségére lennénk kíváncsiak, amelyek kevesebb, mint 2^{-52} -nel térnek el, akkor a Matlab már 0-t dobna vissza, mivel ennél kisebb számot már nem lenne képes felismerni.

4. Operátorok:

- `+` (összeadás), `-` (kivonás), `*` (mátrixszorzás), `/` (mátrixosztás jobbról), `^` (hatványozás), `:` (vektor létrehozásához, indexeléshez, iterációhoz), `==` (összehasonlítja a két objektumot, és visszatér azzal, hogy egyenlőek-e vagy sem)

Példa: `x = 1:10` egy olyan vektort hoz létre, melyben a számok 1-től 10-ig mennek.

5. Beépített függvények:

- **sin(X)**, **cos(X)**: radiánban megadott szög szinusza, koszinusza
- **sind(X)**, **cosd(X)**: fokban megadott szög szinusza, koszinusza
- **tan(X)**, **cotan(X)**: radiánban megadott szög tangense, kotangense
- **tand(X)**: fokban megadott szög tangense (kotangensre nem találtam ilyet(?))
- **sqrt(X)**: négyzetgyökét veszi az argumentumnak
- **exp(X)**: e^x -t jelenti, komplex X-ekre is működik
- **power(X,Y)**: hatványfüggvény, X az alap, Y a kitevő
- **pow2(X)**: 2 X-edik hatványa
- **log(X)**: természetes alapú logaritmus, ez is működik komplex számokra, és negatívokra is (negatív esetén komplexel tér vissza)
- **log10(X)**: 10-es alapú logaritmus
- **factorial(n)**: n faktoriálisa
- **factor(X)**: a függvény az X egész szám prímtényezőzős felbontását adja meg sorvektor-ként
- **primes(X)**: a függvény az n-nél nem nagyobb prímekeket tartalmazó vektorral tér vissza
- **round(X)**: A round függvényt ha egy paraméterrel hívjuk, akkor egész értékre kerekít, ha két paraméterrel, akkor az első paraméterként megadott számot a második paraméterként megadott számú tizedesjegyre kerekíti.
- **floor(X)**, **ceil(X)**: X alsó ill. felső egészrészével tér vissza
- **abs(X)**: X abszolútértéke
- **datestr(X)**: stringgé konvertálja a dátumokat nap-hónap-év óra:perc:másodperc formátumban (X-et sorvektorban lehet megadni)
- **min(X)**, **max(X)**: ha X vektor, visszatér a legkisebb/legnagyobb elemével, ha X mátrix, visszatér egy sorvektorral, amely oszloponkénti legkisebb/legnagyobb elemét tartalmazza. Be lehet írni **max(X, [], dim)** formában is, így dim-mel megmondhatjuk melyik dimenzió mentén szeretnénk lekérni a legkisebb/legnagyobb elemeket. (Tehát ha dim=2-t írunk be, akkor egy oszlopvektort kaptunk a sorok minimumaival/maximumaival egy 2D-s mátrix esetében.)

6. Szkriptek:

- az Editor ablakban készülnek;
- .m kiterjesztés, megkötések: NE kezdődjön számmal, NE legyen benne space;
- parancsok szekvenciális sora (ugyanúgy értelmezi a MATLAB, mintha a Command Window-ba gépelnék a sorokat)
- **clear variables**: eddigi változók törlése a memóriából
- **disp('X')**: kiírás a konzolra

7. Saját függvények:

- Szkriptekhez hasonlóan:
az Editor ablakban készülnek, .m kiterjesztésűek,
ugyanúgy nem kezdődhet számmal, és nem lehet space a nevében,
ne egyezzen meg beépített függvény nevével (pl. plot.m);
- Szkriptektől eltérően:
saját munkatérbe dolgozik - a függvényben használt változók itt jönnek létre a függvény futása során, majd a függvény terminálásakor meg is szűnnek;
fejléc **function** kulcsszóval kezdődik; az egészet **end** zárja le;
opcionálisan lehetnek bemenő paraméterek és visszatérési értékek,
Példa: `function [visszateresi_p1, visszateresi_p2] = pelda_fv(bemeneti_p1, bemeneti_p2)`

2. Második óra (vektorok, mátrixok)

1. Sor/oszlopvektor létrehozása:

- Mindig szögletes zárójelbe [] kell tenni az elemeket.
- Space vagy vessző használatakor sorvektor jön létre,
- pontosvessző használatakor oszlopvektor.

Példa: `[2 1 4 3]/[6; 5; 7; 9]`

2. Transzponálás, vektorok szorzása:

- **Transzponálás:** A' jel használatával tehető meg.

Példa: `[1 2 3 4]'`

- Két vektor szorzásakor a `.*` műveletet kell használni, ez jelenti az elemenként való szorzást a matlabban.

Megjegyzés: A "szimpla csillagos" szorzás a mátrixszorzást jelenti, azaz egy $k \times l$ -es és egy $l \times m$ -es mátrix szorzásakor egy $l \times l$ -es mátrix fog létrejönni. Amennyiben $k \neq m$, $A*B \neq B*A$. Az elemenkénti szorzás esetében minden elem meg fog szorozódni minden elemmel, és a mátrix mérete az $A*B$, $B*A$ mátrixok szorzásakor létrejött mátrixok közül a nagyobbikkal fog megegyezni. (Ez sor és oszlopvektor szorzásakor igaz, nagyobb mátrixok esetén a Matlab nem is engedi, hogy `*` műveletet végezzünk.)

Példa: `A.*B`

Megjegyzés: A és B két tetszőleges, a kritériumoknak megfelelő vektort jelölnek.

3. Vektorok összefűzése:

- Hasonlóan a vektorok létrehozásához, itt is csak vesszővel/pontosvesszővel elválasztva kell belőlük új vektort létrehozni.

Példa: `[sorvektor, oszlopvektor']`

4. Indexelés:

- 1-től indul, nem úgy mint C++ban.
- Az indexelés ()-el történik, a zárójelben a keresett elem indexét adjuk meg.

Példa: sorvektor(3)

- Elem lekérése a vektor indexelésével történik.

Példa: elem = sorvektor(10)

- Elem értékének megváltoztatása esetén elég lekérni az elemet és egyenlővé tenni új értékével.

Példa: sorvektor(3)= 23

- Vektor hosszának lekérdezése a length() függvénnyel történik.

Példa: length(vektor)

- A méret lekérdezése a size() függvénnyel lehetséges. Ez a függvény alapvetően mátrixok esetében használatos, azonban - mivel a vektor is egy egydimenziós mátrix - használható vektorok esetében is. Egy sorvektort ad vissza, ami tartalmazza a adott mátrix/vektor méretét. Vektor esetében tehát 2 visszatérési értéke lesz: a dimenziók száma, ami vektor esetében 1 és a vektor hossza.

Példa: size(sorvektor)

- Speciális index: end (vége).

Példa: sorvektor(end)

5. Számokkal teli vektorok létrehozása:

- Egy paraméterrel meghívva a függvényeket $n \times n$ -es négyzetes mátrixot kapunk, kettővel $n \times m$ -es mátrixot.

- **zeros:** Csupa nullával teli vektor létrehozása.

Példa: zeros(3)

- **ones:** Egyesekkel teli vektor létrehozása.

Példa: ones(5,2)

- **rand:** Random számokkal teli vektort hoz létre. (A számok nulla és egy közötti, double típusú értékek lesznek.)

Példa: rand(9,4)

- **eye:** Egységmátrix generálására alkalmas.

Példa: eye(7)

- **diag:** Diagonális mátrix létrehozására alkalmas, illetve -ha egy mátrixot kap bemenetül - akkor a mátrix főátlójában (diagonálisában) álló elemeivel tér vissza, mint oszlopvektor.

Példa: diag(8), diag(peldamatrix)

6. Adott felosztással vektor létrehozása:

Függvénnyel:

- 3 bemeneti értéket kell megadjunk, az első a **mettől**, a második a **meddig** érték lesz, a harmadik (legyen x) pedig azt adja meg, hogy hány részre ossza a tartományt a függvény. Ekkor egy x oszlopból álló sorvektort fogunk kapni.

Megjegyzés: a tartomány megadásánál fontos a sorrend, ha a mettől érték kisebb, mint a meddig érték - tehát tulajdonképpen növekvő sorrendben vannak megadva a határok - akkor növekvő sorrendben fogjuk megkapni a számainkat, ellenkező esetben csökkenő sorrendben. Ha a két tartományhatár megegyezik egymással, ugyanolyan értékekkel lesz tele a sorvektor, ez az érték pedig a tartományhatár lesz.

- **linspace:** Lineárisan elosztva generálja le a számokat, tehát azonos távolságra lesznek egymástól a kapott értékek.

Példa: linspace(3,2,4)

- **logspace:** Logaritmikus beosztású vektort hoz létre.

Példa: logspace(5,3,2)

Kettőspont operátorral:

- Abban az esetben, ha nem az elemek száma a fontos, hanem a felosztás pontos meghatározása, jó szolgálatot tehet nekünk a kettőspont operátor. Használata 3 érték megadásával történik, kettősponttal elválasztva őket. Az első és a harmadik érték adja meg a tartományt, a középső pedig a felosztást (lépésközt).
Megjegyzés: Amennyiben a felosztás nem illeszkedik pontosan a tartományhoz, azaz a megadott felosztással a kezdőértéktől elindulva nem tudunk eljutni PONTOSAN a tartomány végéhez, akkor a tartomány vége nem lesz benne a sorvektorban. Lásd a példát.

Példa: 1:3:9, erre a matlab a következőt adja ki: 1 4 7. Látható, hogy a 9-es elveszett a végéről.

A kettőspont operátor használatos még tartományok bejárására is, pl az A mátrix(:, :, 2:4) esetében a 2., 3., 4.-k dimenzióon tudunk így végigmenni. Amennyiben csak egy kettőspontot írunk a tartomány helyére, az egészen végig fog menni a Matlab.

7. Beépített függvények vektorokra:

- A vektor minden elemére elvégzi a meghívott függvényt. Így a végén egy ugyanolyan méretű vektorral tér vissza, mint az argumentumban megadott mátrix.

- **sin, cos, tan, cot:** Az értékek szinuszának, koszinuszának, tangensének, kotangensének kiszámítása.

Példa: sin(vektor)

- **abs:** Az egyes értékek abszolút értékét veszi.

Példa: abs(vektor)

- **exp:** A vektorban szereplő adatok e^x -ével tér vissza (minden adatot az x jelöl).

Példa: exp(vektor)

- **round:** Egészre kerekít.

Példa: round(vektor)

- **sum:** Megadja a vektorban található elemek összegét.

Példa: sum(vektor)

- **prod:** Ez egy rendkívül sokszínű függvény. Ha argumentumként nem üres vektort kap, akkor visszatér az elemek szorzatával.

Példa: prod(vektor)

- **min, max:** Egy visszatérési értékkel használva a minimummal/maximummal tér vissza, kettővel felhasználva a szélsőértékkel és a megtalált szélsőérték indexével tér vissza.

Példa: [a, b] = min(vektor), ahol a minimum, b az indexe

- **find:** Az argumentumban logikai feltételt vár, visszatérési értéke azoknak az elemeknek az indexe, amelyek megfeleltek a feltételnek.

Példa: find(A>2)

- **!!!** Find segítségével a következőképpen kaphatóak meg azok az elemek, amik megfeleltek: `indexek = find(A>2)`-vel meghatározzuk a "helyes" elemek indexeit. Ezek után egy következő sorban lekérjük az A azon elemeit, amelyeknek az indexe benne van ebben az indexmátrixban. Tehát: `A(indexek)`. Ez ki fogja írni ekkor a feltétel(ek)nek megfelelő elemeket.

8. Logikai operátorok, indexelés:

- A "kacsacsőr" van elől: `<=` (helytelen: `=<`)

Megjegyzés: Mindig skalárt használjunk az összehasonlításnál, két mátrixot nem tudunk például összehasonlítani ilyen módon!

Példa: A>=5

- **És/vagy operátor:** Vektorok esetén használható a `&` (elemenként), egyébként a `&&` jelöli az és-t. (Vagy operátornál hasonlóan, vektoroknál használható az `|`, máskor a `||` használandó.)

Megjegyzés: Ha az &&-el összekötött logikai kifejezés első tagja hamis, a kifejezést nem értékeli ki tovább a Matlab. Ezt hívják "rövidrezáró" működésnek.

Példa: vektor₁ & vektor₂

- **Logikai indexelés:** Logikai indexelés során egy, az eredeti vektor hosszával megegyező logikai vektort kapunk vissza. Ebben a 0, 1 számok valamilyen sorozata fog megjelenni, ahol az 1 jelentése az, hogy az adott elemre teljesül a feltétel, a 0-é pedig, hogy nem teljesült rá a feltétel.

Példa: vektor₁ & vektor₂

- **!!!** Logikai indexeléssel elemek kinyerése egy vektorból: `indexek = A>4`, majd `A(indexek)`.

9. Mátrix alapl műveletek:

- A **size, ones, zeros, rand, diag, eye** függvények a vektoroknál leírtakkal analóg módon működnek.
- **sum, prod, mean, min, max** Szintén a vektorokhoz hasonlóan lehet alkalmazni őket, de tudni kell róluk, hogy dimenzióként működnek.
- **squeeze:** Eltávolítja az 1 kiterjedésű dimenziókat. (Azaz ha a mátrix mérete mondjuk $4 \times 1 \times 2 \times 3$, akkor az 1-es méretű dimenzió el lesz távolítva, és a mátrix $4 \times 2 \times 3$ -as méretű lesz.)

Példa: squeeze(A(:, :, 2))

- **reshape:** Átméretezi a mátrixot. (Fontos: Az újonnan létrejövő mátrix méreteinek szorzata az eredeti mátrix méreteinek szorzatával kell, hogy egyenlő legyen.)

Példa: Az eredeti A mátrix 5×5 -ös. Egy lehetséges átméretezés ekkor:

B = reshape(A, 1,25)

- **numel:** Megadja a mátrix összes elemének számát.

Példa: numel(A)

3. Harmadik óra (vezérlőszervezetek, formázott kiíratás, polinomok, 2D ábrázolás)

1. Elágazások:

- IF-fel kezüdnek, ELSEIF, ELSE jöhet utána hasonlóan, mint C++-ban
- Itt nincs zárójelezés, az elágazás végét az END jelzi
- A feltétel logikai értékét vizsgálja (ami nem 0, az igaz)
- **Relációs operátorok:**
 - == (igaz, ha egyenlő a két elem, hamis, ha nem),
 - = (igazzal tér vissza, ha a két elem nem egyenlő, hamissal, ha egyenlő),
 - < (igaz, ha a kacsacsőr bal oldalán álló kifejezés kisebb, mint a jobb oldalon álló),
 - > (igaz, ha a kacsacsőr bal oldalán álló kifejezés nagyobb, mint a jobb oldalon álló),
 - <= (igaz, ha a baloldali kifejezés kisebb vagy egyenlő, mint a jobboldali),
 - >= (igaz, ha a baloldali kifejezés nagyobb vagy egyenlő, mint a jobboldali)
- **Logikai operátorok:**
 - & (logikai "és", A & B esetén akkor lesz csak igaz, ha A és B is igaz)
 - && ("szigorúbb és", ha A && B kifejezésnél A hamis, akkor B-t már le sem ellenőrzi)
 - | (logikai "vagy", A | B igaz lesz, ha legalább az egyik kifejezés igaz, és akkor lesz hamis, ha mindkettő kifejezés hamis)
 - || ("szigorúbb vagy", ha A || B kifejezésnél A igaz, akkor B-t már meg sem nézi)
 - ~ (tagadás, ~A akkor lesz igaz, ha A hamis, és akkor hamis, ha A igaz)
 - **xor(A,B)** (-> akkor lesz igaz, ha A és B logikai értéke különbözik, és akkor lesz hamis, ha logikai értékük megegyezik)
 - **all** (az all(A) akkor lesz igaz, ha A minden eleme igaz (vagyis nem nulla), és hamis lesz, ha legalább egy eleme nulla/hamis)
 - **any** (any(A) igaz lesz, ha A legalább egy eleme igaz/nemnulla, hamis lesz, ha minden eleme hamis/nulla)
- **logical(A):** átkonvertálja az A mátrix/vektor elemeit logikai kifejezésekbe, azaz 1-esekbe és 0-kba

2. For-ciklus:

- Ismert számú iteráció elvégzésére
- Nincs zárójelezés, a blokk végét az end jelzi
- A ciklusváltozót sorvektorként definiáljuk, a ciklus törzsében értéke az aktuális elemnek megfelelő skalár
- A ciklusváltozó tetszőleges sorvektor lehet

- **Példa:**

```
for n = 1:10
    [parancsok]
end
```

3. While-ciklus:

- Ismeretlen számú iteráció elvégzésére, egy feltétel teljesüléséig
- Nincs zárójelezés, a blokk végét az end jelzi
- Nincs explicit módon megadott ciklusváltozó
- Figyeljünk a végtelen ciklus elkerülésére!

- **Példa:**

```
while [feltétel]
    [parancsok]
end
```

4. Minimumkeresés mátrixban:

- `min(m,[],'all')`; (m a mátrixunk, 'all' jelenti azt, hogy az összes elem közül keresük a minimumot)

5. Switch:

- Megadhatjuk, hogy különböző esetekben milyen különböző parancsokat hajtson végre a program
- Hasonló az if-else if-else if... struktúrához

- **Példa:**

```
in = input('Írj be egy számot: ');
switch in
    case 0
        disp('Nullat irtal be');
    case 1
        megoldas = 2*pi*exp(3.2);
        disp(megoldas);
    case 2, 5
        disp('A bemenet 2 vagy 5');
    otherwise
```

```
disp('Nem jo ertekeket adtal meg...');
end
```

6. Formázott kiíratás:

- (Ismétlés:)**disp()**: szöveg vagy változótartalom egyszerű kiíratása
- **fprintf** - szöveg kiíratása formázott-beágyazott mezőkkel (vagy fájlba, vagy a konzolra); különösen fontos: formatSpec rész a help-ben
- **FormatSpec**: Egy szöveg kiíratásánál meg lehet mondani a formátumot amiben a számot ki szeretnéd írni: pl. %2.4f\n\t esetén a % jelenti a mező nyitását, 2 a minimum mező szélességet, . a decimális pont, 4 a tizedesjegyek száma, f a fixpontos típust jelenti, \n és \t pedig a sortörést illetve tabulálást.
Ez a kódban így néz ki:
fprintf('Teszt: Tizedes: %2.4f\n', 10*pi)
Output: Teszt: Tizedes: 31.4159
- **sprintf** - mint fprintf, csak string-változóba "nyomtat"
- **rats** - racionális számmal közelít, bizonyos/adott tolerancia mellett
- **format** - lebegőpontos számok kijelzésének pontossága
format short; - 4 tizedesjegyre írja ki a számot
format long; - 15 tizedesjegyre is kiírja
format shortE; - 3.1416e-02 alakban írja ki (normálalak)
- **num2str** - szám → string konverzió
num2str(szám1,szám2) alakban megadva a szám1-et szám2 darab számjegyes pontossággal konvertálja
- **mat2str** - mátrix → string konverzió

7. Polinomok:

- sok függvény és valós folyamat leírható magasabb rendű polinomokkal
- MATLAB-ban a polinomokat az együtthatóvektorukkal reprezentáljuk:

$$P_1(x) = x^2 + 2x + 3 \rightarrow P_1 = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \end{bmatrix};$$

$$P_2(x) = 10x^3 + 4x^2 + 5x - 7 \rightarrow P_2 = \begin{bmatrix} 10 & 4 & 5 & -7 \end{bmatrix};$$

$$P_3(x) = 3x^4 + 5x^2 - 12 \rightarrow P_3 = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 5 & 0 & -12 \end{bmatrix};$$
 P_1, P_2, P_3 itt egy egyszerű sorvektor!

8. Polinomokhoz tartozó függvények:

- Az általunk megadott vektorokat a MATLAB megfelelő beépített függvényei fogják polinomként értelmezni
- Gyökök kiszámítása: roots(P);
- A P polinom kiértékelése adott x_0 pontban: $y_0 = \text{polyval}(P, x_0)$;

- Kiértékelés sok pontban:
 $x = -1:0.01:1$; (itt x tartalmazni fogja a számokat -1-től 1-ig, 0.01-es lépésközzel)
 $y = \text{polyval}(P, x)$;
- Polinom létrehozása a gyökeiből:
 (gyökök "vektora":) $r = [-1 \ 1]$;
 $P = \text{poly}(r)$;
- Polinom illesztése adatsorra:
 $P = \text{polyfit}(x_t, y_t, \text{fokszam})$;

9. 2D-s ábrázolás:

- **figure** - új ábra létrehozása
- **plot(x), plot(x, y)** - adatsor kirajzolása
 egyargumentumú esetben: a vektor értékei a vektorindexek függvényében
 kétargumentumú esetben: $x \rightarrow$ helyek, $y \rightarrow$ értékek
- **stem(x), stem(x, y)** - pálcikadiagram, paraméterezés az előzőhöz hasonlóan
- **stairs** - lépcsődiagram
- **hold on/off** - egy rajzfelületre több görbét is kirajzolhatunk (felülírás az alapértelmezett)
- **subplot** - az ábránkat alábrákra oszthatjuk szabályos rácsos felosztással
 pl. `subplot(2, 3, 4)`, ahol 2 a sorok száma, 3 az oszlopok száma, 4 annak az alábrának az indexe, amire rajzoltatni akarunk (sorfolytonosan megy az index)
- rajzolás több cellába: `subplot(2, 3, [1,4])`
 (így az 1-es és 4-es cella "össze lesz olvasztva")
- **grid on/off** - a grafikonhoz hátsó hálószerkezet kérés
- **legend** - adatsorok feliratozása, legend utáni zárójelben felsorolhatjuk az ábravonalaink neveit, illetve elhelyezkedését is megadhatjuk 'Location'-el
Példa: `legend('Lower limit', 'Upper limit', 'Location', 'northeastoutside');`
- **linespec:** `plot` parancsnál meg lehet mondani a vonal stílusát
Példa: `plot(x,y,'-xg')` \rightarrow sima összefüggő zöld vonallal, x alakú markerekkel legyen a vonal (nagyon sok féle van, matlab helpben bent van az összes)
 Ha a `plot`-ot elmentjük egy változóban, hogy később adatot lehessen lekérni (**p1 = plot(x, y);**), akkor a `set()` függvénnyel is be lehet állítani a vonal stílusát: **példa:**
set(p1,"Color",'blue'); **set(p1,"Marker",'o');**
- **xlim([hatar1, hatar2]), ylim([hatar1,hatar2])** - tengelyhatárok beállítása (box on/off beállítással még meg is vastagítja nekünk a tengelyeket - 3D-ben használják inkább)
- **xticks, yticks:** ezeket az értékeket írja ki a tengelyeken
Példa: `xticks(0:5:30)` - 0-tól 30-ig 5-ösével lépkedve kiírja az értékeket
- **text, xlabel, ylabel, title** - csak úgy szöveg, x- és y-tengely felirat, ábracím

Ezt a szöveget utána még tudjuk formázni (megadni a méretét, félkövérré tenni stb.) pl. 'FontSize', 14, 'FontWeight', 'bold' stb. (ezek is mind megtalálhatóak a Helpben)
Példa: xlabel('X tengely', 'FontSize', 12)

- Használtuk még érintőlegesen a get() függvényt is:
element = get(dataset,index) megadja a dataset "indexedik" elemét

4. Negyedik óra (lineáris egyenletrendszerek, spektrális elemzés, leképezések)

1. Mátrix osztások/szorzások:

- *Emlékeztető:* $Ax = b$ -t átrendezve (jobbról A^{-1} -el szorozva) kapjuk, hogy $x = A^{-1}b$. Ebből is látható, hogy a mátrixok körében a szorzás nem kommutatív, ezért kétféle osztás definiálható.
- **bal osztás:** $A \backslash b$ azt az x mátrixot jelenti, amelyre $A * x = b$, azaz $A \backslash b = A^{-1}b = x$
- **jobb osztás:** b / A azt az x mátrixot jelenti, amelyre $x * A = b$ azaz $b / A = b A^{-1} = x$
- Inverz számolást nem csak bal osztással, hanem beépített inverz számoló függvénnyel is végezhetünk. (Ez gyorsabb, pontosabb általában.)

Példa: inv(A)

2. Sajátérték, sajátvektor:

- *Emlékeztető:* $\lambda x = Ax$ (λ a sajátérték, A az áttérési mátrix, v a jobboldali sajátvektor)
- *Emlékeztető:* $\lambda x = uA$ (λ a sajátérték, A az áttérési mátrix, v a baloldali sajátvektor)
- **eig:** Paraméterként egy mátrixot kell átadni, a visszatérési értékek száma szerint pedig így osztályozhatjuk a függvényt:

- **egy** visszatérési értékkel: a mátrix sajátértékeit tartalmazó oszlopvektorral tér vissza

Példa: eig(A)

- Ha egy visszatérési értékkel hívjuk a függvényt, de megadunk neki egy második paramétert, akkor mátrix formában adja vissza a sajátvektorokat (=diagonális mátrix)

Példa: eig(A, 'matrix')

- **két** visszatérési értékkel: A (normált) jobboldali sajátvektorokat tartalmazó mátrixsal és a sajátértékeket tartalmazó diagonális mátrixsal tér vissza.

Példa: [V,D] = eig(A)

- **három** visszatérési értékkel: A baloldali normált hosszú sajátvektorokat is visszaadja a fentebb említett jobboldali SV-eket, SÉ-eket tartalmazó mátrixok mellett.

Példa: [V,D,U] = eig(A)

3. Komplex számok:

- **real:** Egy komplex szám valós részét adja meg. (Használható természetesen mátrixokra is, ekkor egy ugyanolyan méretű mátrixsal tér vissza, melyben a valós részek vannak.)

Példa: `real(A)`

- **imag:** A képzetes részt adja meg. Használata a `real` függvénnyel analóg.

Példa: `imag(A)`

- **isreal:** Eldönti a megadott inputról, hogy abban csak valós számok vannak-e, ennek alapján egy igaz-hamis (1-0) értékkel tér vissza. (Tehát fontos megjegyezni, hogy ÖSSZES elemet tekint, egyetlen komplex szám esetén is hamis visszatérési értéket ad.)

Példa: `isreal(A)`

5. Ötödik óra (differenciálszámítás, integrálszámítás)

1. Numerikus deriválás:

- Diszkrét értékeken történik, ezért fontos a jelek felbontása (alacsony felbontással mintavételezve egy folytonos függvényt nem kapunk "kellőképpen" folytonos értékeket);
- a differenciálhatóság feltétele általában a függvény folytonossága (vannak persze kivételek);
- MATLAB-ban teljes folytonosságról nem beszélhetünk (minimális lépésköz `eps`), de megfelelő felbontást választva jó közelítéssel numerikusan is kiszámítható a derivált;
- MATLAB-ban a derivált mindig differencia-hányados.

2. Differenciahányados számítása:

- **diff(vektor)** - előállítja az elemenként vett különbségeket, n elemű vektorból $n-1$ elemű vektort képez, melynek első eleme az eredeti vektor 1. és 2. elemének különbsége, 2. eleme az eredeti vektor 2. és 3. elemének a különbsége...stb.
- **Differenciahányados:** előállítjuk az értékkészlet és az értelmezési tartomány adatainak különbségét ($dy = \text{diff}(y)$; $dt = \text{diff}(t)$), majd ezeknek vesszük a hányadosát: $\text{differenciahányados} = dy ./ dt$;

3. Deriválás adott pontban:

- Ha a vizsgált függvény képlettel felírható (pl. polinom, szögfüggvény, stb.), akkor adott hosszúságú és felbontású mintavétel nélkül is megadható egy adott pontban a derivált;
- Ehhez a vizsgált pont tetszőlegesen kicsi környezetét megvizsgáljuk

4. Differenciálás görbeillesztés segítségével:

- Ha az adatainkra jól illeszkedik egy differenciálható függvény görbéje, akkor az illesztett görbe adott pontbeli deriváltja alapján becsülhetjük az adataink deriváltját.
- **Polinom:** Ha csak egy vagy néhány pontban van szükség a deriváltra, akkor megtehetjük, hogy néhány (3-5) egymást követő pontra illesztünk polinomot. Ha a pontok számánál eggyel kisebb fokszámú polinomot választunk, az pontosan fog illeszkedni minden pontra. Ha előre nem tudjuk az illesztendő polinom fokszámát, akkor többféle fokszámú polinomot illesztve valamilyen kritérium alapján kiválasztjuk a legjobban illeszkedőt. Törekedjünk a lehető legalacsonyabb fokszámú polinom használatára.

Így néz ki:

```
pf = polyfit(x, y, 4); (ez korábban le volt írva 3.óránál)
dpf = polyder(pf); (a polyder magadja a polinom deriváltját)
dy = polyval(dpf, x);
plot(x, y, 'x', x, polyval(pf, x), '- ', x, dy, '- ');
```

- **Gauss-keverék (gaussn):**

- Ebben az esetben az illesztés után kapott modellt kell kézzel deriválni, amivel aztán meg tudjuk becsülni az adatsorra a differenciálhányadost.
- **fit** függvény, az illesztendő függvény típusa **gaussn**, ahol n a Gauss-keverék komponenseinek száma (a csúcsok száma alapján becsülhető)
- `fitted = fit(x', y, 'gauss3', 'StartPoint', [0.6 5 0.6 0.4 8 0.15 0.2 9 0.07]);`
gauss3 a típus, a StartPoint paraméterek segítenek a programnak még jobb illeszkedésű görbéket találni, de ez bonyolult, nem kell tudnunk elvileg

- **Trigonometrikus illesztés:**

fit függvény, az illesztendő függvény típusa `sin(n)` (vagy esetleg `fourier(n)`), ahol n a trigonometrikus komponensek száma

Gauss-keverék és trigonometrikus függvény illesztése esetén a deriválást nekünk magunknak kell kézzel elvégezni, és az így kapott függvény segítségével tudjuk becsülni a differenciálhányadosokat

5. Numerikus integrálás:

- A deriváláshoz hasonlóan lehet vektorértékek és megadott függvény alapján is integrálni (integrál := a függvényértékek és az x-tengely közötti területrészek előjeles összege);
- Lehetőségek: egyszerű összeadással, trapézszabály alkalmazásával, vagy megadott függvény alapján
- **Egyszerű összeadással:**

```
x = linspace(2*pi, 2.5*pi, 10);
y = x .* sin(x);
szelesseg = x(2)-x(1);
osszeg_1 = szelesseg*sum(y);
figure;
hold on;
```


- ```
bar(x, y, 1, 'w', 'EdgeColor', 'b', 'LineStyle', '-'); (oszlopdiagram, érdemes rákérteni a
helpben, mert sokféle van. Egy változó megadásával ugyanúgy "index szerint" meg-
mint a plot, két változóval x-et y szerint plottolja. Mátrixot is meg lehet adni neki.)
plot(x, y, 'r*-');
title(strcat('egyszeru osszeadassal: ', num2str(osszeg_1, 5)), 'FontSize', 14);
```
- **Trapézszabállyal:**

```
x = linspace(2*pi, 2.5*pi, 10);
y = x .* sin(x);
osszeg_2 = trapz(x, y); (y-t integrálja x értékeinek függvényében)
figure;
hold on;
stem(x, y);
plot(x, y, 'r*-');
title(strcat('trapezszaballyal: ', num2str(osszeg_2, 5)), 'FontSize', 14);
```
  - **Anonim függvények:**
    - A MATLAB lehetőséget ad arra, hogy függvényeket "tároljunk" változóknak, (ha azok kellőképpen egyszerűek);
    - A konstrukció: **fv = @(x) x + 3;** ahol fv a függvény neve, @(x) jelenti a bemenő paraméter(ek)t, x + 3 pedig a bemenő paraméterektől függő kifejezés. Ezután meg tudjuk hívni a függvényt értékadással:  
**Példa:** fv(3) esetén visszakapjuk 3 + 3 értékét (ha a függvényünk a fenti példa)
  - **Numerikus integrálás függvénnyel:**

```
x = linspace(2*pi, 2.5*pi, 10);
fv = @(t) t .* sin(t);
osszeg_3 = integral(fv, x(1), x(end)); (integrálja a 'fv' függvényt az x(1) - x(end)
intervallumon)
fprintf(['Elojeles osszegek: egyszeru osszeadassal: %6.4ftrapezszaballyal: "%6.4ffuggvénnyel:
%6.4f'], osszeg_1, osszeg_2, osszeg_3);
```
  - **Megjegyzések:**

integrálásnál a sima összeadást lehetőleg ne használjuk;

tetszőleges vektoros adatsorokhoz: trapézszabály;

anonim függvényekkel felírható görbékhez: integral (quad) függvény

## 6. Hatodik óra (differenciálegyenletek)

### 1. Ismétlés:

- DE: Olyan egyenlet, amelyben az ismeretlen egy függvény, és szerepel benne ennek az ismeretlen függvénynek valamely deriváltja is.
- DE rendje: az ismeretlen függvény legmagasabb fokú deriváltjának fokszáma.

- A megoldás során az  $f(t)$  függvényt keressük.

$$f'(t) = g(f(t), t)$$

- Alapvetően numerikus integrálással kellene dolgoznunk, ez azonban nem mindig pontos, ezért beépített DE megoldóval szoktunk dolgozni.
- **ode45**: 3 paraméterrel hívjuk általában, sorrendben: F-el, a megadott függvénnyel, a t által bejárt intervallummal (pl [0,3], tulajdonképpen ez az ÉT), illetve a kezdeti feltételek értékével,  $y(0) = c$ -vel, ahol c tetszőleges konstans vagy intervallum. (Pl ha  $y(0) = 1$ , akkor 1 lesz ez a harmadik bemeneti paraméter.)

**Példa:** `[t45,y45] = ode45(F,[0 3],1)`

ahol t45, y45 a két visszatérési érték (ábrázolásnál t az x tengely, y marad az y).

- F megadása pl így történhet: **F = @(t,y) 2\*y**  
ahol a függvény maga a 2\*y, a többi az szintaktika

## 7. Hetedik óra (3D ábrázolás, LaTeX)

### 1. 3D ábrázolás:

- A MATLAB beépített függvényekkel lehetőséget biztosít pontfelhők, görbék és felületek hatékony térbeli ábrázolására.
- A *plot*-hoz hasonlóan ezek is értelmezési tartomány (ÉT) értékkészlet (ÉK) alakban működnek, ahol ÉT és ÉK is lehet  $R$ ,  $R^2$ ,  $R^3$  (az ábrázolt alakzat függvényében, részletek később)
- Jellemzően 3D-ben ábrázolt alakzatok:  
pontfelhők(x, y, z koordináták)  
(parametrikus térgörbék ( $R \rightarrow R^3$ ))  
felületek ( $R^2 \rightarrow R$ )  
vektormezők( $R^2 \rightarrow R^2$ ,  $R^3 \rightarrow R^3$ )

### 2. Pontfelhő:

- parancs: **plot3()**  
**Példa:** `pl = plot3(x, y, z, '.')`; (így még a pl változóba is kimenti, valamint az x,y,z koordinátákat ábrázolja pontokkal a '.' vonalmegadás miatt)

### 3. Felületek ábrázolása:

- $R^2 \rightarrow R$  leképezés ( (x,y) pontból f(x,y)-ba képez)
- Az értelmezési tartományhoz kell egy térháló, amelyen kiszámoljuk az adott felület értékeit:
- **meshgrid** – ez hozza létre a térhálót általunk megadott tartományon, tetszőleges felbontással  
- így néz ki: `[X,Y] = meshgrid(2:4,1:5);`

- A meshgrid lényegében koordinátamátrixokat hoz létre, amihez egy rajzoló függvénnyel hozzá tudunk rendelni értékeket, így tudjuk ábrázolni ezeket 3D-ben.
- bemenete: 2db vektor, a fenti példában  $\begin{bmatrix} 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$ ,  $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{bmatrix}$   
ha csak egy bemenetet adunk meg neki, akkor úgy veszi, hogy ugyanazt a vektort adjuk meg neki mindkét bementetben (tehát  $\text{meshgrid}(x) = \text{meshgrid}(x,x)$  valójában)
- kimenete: 2db  $\text{bemenet1} \times \text{bemenet2}$  méretű mátrix, az elsőben az első bemenet elemei, a másodikban a második bemenet elemei vannak úgy elrendezve, hogy ha a 2 mátrixból vesszük az összetartozó elemeket, akkor a két bemenet meghatározta térháló koordinátáit kapjuk (amikhez aztán valamilyen függvényértéket rendelhetünk)
- Rajzoló parancsok:
  - **surf**: A  $\text{surf}(X,Y,Z)$  parancs egy (rácsos) felületet rajzol ki (a rácspontok közti területet is kitöltve valamilyen szabály szerint)  
a Z-ben vannak az X-től és Y-tól függő értékek, ezeket ábrázoljuk magasságként és színként a 3D-s ábrán
  - **mesh**: a  $\text{mesh}(X,Y,Z)$  parancs csak egy rácsozatot rajzol ki, nem színezi ki a rácscok közötti területet, csak a rácsot magát
  - **contour**: (csak) szintvonalak ábrázolása,
    - így néz ki:  $C = \text{contour}(X,Y,Z)$ ;
    - szintvonalak feliratozása: **clabel(C)**;
    - **colorbar**; - az ábra mellé odarakja a színskálát is (nem csak contournál működik, hanem mindegyiknél)
    - **contour3()** - 3D-s szintvonalak
    - **contourf()** - a szintvonalak közötti részt színezi ki
  - **surf**: surf felület és szintvonal kirajzolása egyben, függvénymeghívás ugyanúgy, mint az előzőeknél (nem muszáj változóba is menteni a függvényrajzolást)
  - **meshc**: mesh felület és szintvonal kirajzolása, függvénymeghívás itt is ugyanúgy
  - **quiver**: vektormező kirajzolása (3D-sen: **quiver3**)
    - $(x,y)$ -ből  $(f(x,y), g(x,y))$ -ba képez
    - $\text{quiver}(u,v)$  - ahol u-t és v-t szintén meshgriddel kapjuk meg

#### 4. A view használata:

- **view(az,el)** : forgatjuk az ábrát, így más szemszögekből, nézőpontokból láthatjuk
- A view parancs mindig az aktuális figure-re lesz érvényes, nem kell másként hivatkozni rá.
- *az = azimuth*: z - tengely körüli horizontális forgatás fokban, negatív y - tengelytől kezdődik, óramutató járásával ellenkező irányban forgat
- *el = elevation (magasság)*: +, ha az ábrát fölülről nézzük, – ha az ábrát alulról nézzük

- **Példa a szerkezetére:**

```
El = 30;
for Az = 0:180
 view(Az,El)
 pause(0.1)
end
```

5. További függvények:

- **Peaks** - nem kell nagyon tudni, bonyolult, de a lényeg, hogy a peaks(n) visszatér egy n-szer n-es mátrix-szal, amivel könnyebb(?) a felületeket kirajzolni
- **gradient**: a $Z=f(x,y)$ függvény x és y irányú gradiensét számítja ki (dx,dy) , ezek adják a nyilak irányát és hosszát ([X,Y] = gradient(Z);)
- **clf**: törli az előző ábrát a figure ablakból
- **surfnorm**: a 3D-s (egységnyi hosszú) normálvektorok kiszámítására
- **axis square**: négyzet, vagy kocka alakú ábra (a tengelyeket azonos hosszúra rajzolja), alapértelmezetten a megjelenő ábra arányai nem ilyenek

6. Matematikai szövegek, TeX interpreter:

- Az ábrán megjelenő szövegekben szereplő matematikai kifejezések elegáns megjelenítéséhez a TeX (szedő és tördelő programnyelv) matematikai módjának elemei használhatóak. Az xlabel, ylabel, title, stb. függvények a TeX matematikai módjának megfelelően írt karakterláncokat alapértelmezésben képesek megfelelően értelmezni.
- Ugyanaz az írásmód, mint itt LaTeXben a matematikai képleteknél
- Link, ahol megtalálhatók ezek a képletek: <https://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/Mathematics>

8. Nyolcadik óra (cellatömbök, struktúrák, fájlműveletek)

1. **Cellatömb**: Olyan adattípus, melyet különböző típusú és/vagy méretű változók tárolására használhatunk. (Az egyes cellákban használhatunk különböző típust, de egyetlen cellán belül nem lehet többféle típus. Kivéve pl, ha a nagy cellatömb egyik cellájába még egy cellatömböt rakunk.)

2. **Cellatömb létrehozása:**

- Üres cellatömbként a **cell()** függvénnyel. Bemeneti paraméterként a sorok, oszlopok (esetlegesen dimenziók) számát várja.

Példa: cell(2,3,4)

ekkor egy $2 \times 3 \times 4$ -es cellatömböt fogunk kapni.

- elemeinek felsorolásával is lehetséges.

Példa: C={2, ['a', 'b', 'c', 'd']; eye(3), [-1;2]}

Ebben az esetben is figyeljünk rá, hogy ugyanúgy mint a vektorok létrehozásánál, space-l, illetve vesszővel tudjuk elválasztani/beírni azokat az adatokat, amiket egy sorba szeretnénk tenni, míg pontosvesszőkkel az oszlopokat koordinálhatjuk.

Illetve a cellatömb a karaktereket, stringeket egybe fogja olvasni, és egy változóban, cellában fogja eltárolni őket.

3. Indexelés:

- A cellatömb elemeinek indexelése kapcsos { } zárójelekkel történik. (Az keresett/megadott indexnél tárolt értéket adja vissza a matlab.)

Példa: C{2}

ahol C egy tetszőleges, minimum 2 elemet tartalmazó cellatömb, és mi a második elem értékét keressük.

- Adott indexen tárolt értéket is ezzel a zárójelezéssel tudunk megváltoztatni.

Példa: C{2, 1} = 'abcdf'

- Rész-cellatömb indexelése "sima" ( ) zárójelekkel történik.

Példa: C(4)

ekkor a C cellatömb 4. celláját kapjuk vissza, mint egy 1×1-es cellatömb, ugyanazokkal az adatokkal, mint ami C-ben is volt a 4. helyen.

4. Cellatömb megjelenítése:

- **cellplot:** Bemenetként csupán a megjelenítendő cellatömböt várja, és a plot függvényhez hasonlóan, külön figure-ként jeleníti meg a cellatömböt.

Példa: cellplot(C)

5. Struktúrák

- A C++, C nyelvek struct típusához hasonló, van egy változónév, és azon belül hozhatunk létre újabb változókat/adattárolókat. Ezek az adattárolók névvel vannak ellátva, lehetnek különböző típusúak/méretűek a cellatömbhöz hasonlóan. (A különbség a kettő között, hogy itt mindennek van valamilyen címkéje, nem "csak úgy" kerülnek be a különböző adatok a tárolóba.)
- Struktúra létrehozása egyszerűen a változónév (például hallgató), és azon belül az egyes mezőnevek megadásával történhet. (A structhoz hasonlóan .-al választhatjuk el őket. A változónevet pedig nem kell külön létrehozni, az automatikusan létrejön, ha elkezdjük feltölteni a struktúrát adatokkal!)

Példa: hallgato.nev = 'Pitypiritty Palkó', hallgato.szulhely = 'Üveghegyi Barlangodú'

6. Elérési útvonalak

- Fontos arra odafigyelni, hogy csapatmunka esetén az egyes személyeknél más lehet az elérési útvonalakban az elválasztó karakter (pl \ vagy /). Ebben az esetben használhatjuk a **filesep** parancsot, ami megadja az aktuálisan használt elválasztó karaktert.

Példa: `filepath = mappa filesep uticelmappa filesep fajl`

Tipp: érdemes a filesep-et egy rövidebb, pl f nevű változóba kimenteni, így kevesebbet kell majd írunk, illetve a kód is rövidebb, átláthatóbb lesz

- **pwd:** Az aktuális könyvtár elérési útvonalát kérdezhetjük le vele.

Példa: `pwd`

- **dir:** Az aktuális könyvtárban a fájlok kilistázására alkalmas. Használható szűrőkkel is.

Példa: `dir`

Példa: `dir([pwd filesep '*.mat'])` Itt a '*.mat' rész az azt jelenti, hogy azokat a fájlokat keressük, amiknek .mat végződésük van. A csillag tulajdonképpen helyettesít mindent, annak a helyén bármi lehet. (Linuxosoknak ismerős lehet a szintaktika.)

7. Fájlkezelés - formázott szövegek

- Előnye, hogy látszik a tárolt adatok formátuma is. Használható logok készítésére, vagy egyszerű adatok olvasható tárolására.

- **fprintf:** Formázott kiírás. Meg kell adni neki a kiírás "mikéntjét", azaz hogy milyen típusként, milyen hosszban, stb. írja ki az adott adatot, illetve természetesen magát a kiíratandó adatot is.

Példa: `fprintf('%d\n',round(1.442))`

ahol az 1.442-őt kerekítve, integerként (%d), új sorokba iratjuk ki

Példa: `fprintf(fajl,'%d')`

Példa: `fprintf(fajl,' ez egy plusz szoveg: %d amit barhova bele lehet irni')`

- **fscanf:** Beolvasás, 3 bemeneti paraméter: mit, hogyan (milyen formátumban) és hányat (dimenziók száma)

Példa: `fscanf(fajl,'%f', 4)`

ahol a fajl nevű megnyitott fájlból olvasunk be 4 db lebegőpontos (%f) értéket

- **textscan:** Ez is beolvasás, de cellatömbbe olvas be, ezért megmaradnak a különböző adattípusaink is beolvasás után, úgy ahogy az eredeti fájlban is voltak.

Példa: `textscan(fajl,'%f', 4)`

- Hasznos formázások:

- %f lebegőpontos szám
- %s vagy %d integer
- %.2 2 tizedesjeggyel kiírva
- inf: a végéig olvas be
- ezt: [2 inf] dimenzióként megadva a végéig olvassa be a számokat (2 oszlopban)

8. Fájlkezelés - bináris szövegek

- A matlab is ilyen fájlokkal dolgozik, illetve beépített tárolási módja is bináris fájlokat generál/olvas be (.mat).
- Nem derül ki a fájlból a formátum, és a fájl csak programmal olvasható, ugyanakkor kompaktabb adattárolásra ad lehetőséget.

- **fwrite:** Adatok fájlba történő kiírására ad lehetőséget, binárisan. Első paramétere a hova (fájl), második a mit (lehet változó is, lehet - ahogy a példában is - megadott számintervallum pl. Hívható harmadik paraméterrel is, ekkor megadhatjuk a típust, ahogyan ki szeretnénk írni.

Példa: `fwrite(fid,[1:9], 'double')`

ahol 1-9-ig kiíratjuk a számokat a fid nevű fájlba. (De megadhatunk itt más tömböt is.)

- **fread:** Egy már megnyitott, bináris fájl olvasására használhatjuk. Hívása a file nevével/ID-jával történik. (Hívható így is: `fread(fid, inf, 'double')`, ahol a inf a végéig olvasás, double a típus megadása.

Példa: `fread(fileID)`

- **save:** A fájl elmentésére szolgál. Használható csak az elmentendő fájl nevével hívva is. (Nem kell ', vagy " hozzá!) Megadható neki paraméterként azt is, hogy mit mentsen.

Példa: `save(fid), save pelda.mat`

Példa: `save(fid, 't', 'y')`, ekkor a t és y változókat mentettük bele

- **load:** Egy .mat fájl betöltésekor a függvény megnyitja és betölti a fájlban található változókat.

Példa: `load('pelda.mat')`, `load pelda.mat`

Példa: `load('pelda.mat', 't')`, ha tudjuk, hogy van benne egy t nevű változó és csak azt szeretnénk betölteni

9. Fájlok megnyitása, bezárása:

- **fopen:** Fájlok megnyitására alkalmas (a megnyitás olvasásra történik).

Példa: `fid = fopen('pelda.mat')`, `fid = fopen(filepath)`, ahol a filepath nevű változóban megadtuk az elérési útvonalat

- **fclose:** Fájlok megnyitására alkalmas.

Példa: `fclose(fid)`

9. Kilencedik óra (ábrák mentése, GUI, fájlkezelés)

1. Ábrák mentése:

- Az általunk készített plotokat több formátumban is el lehet menteni
- File -> Save As
- **saveas(fig,filename,formattype);** //fig a matlabos változód neve, amit el akarsz menteni, filename az, hogy mi legyen a neve mentés után, formattype pedig a formátuma
- Legfontosabb fájlformátumok:
  - többféle kép: .png, .jpg, .tif, .bmp
  - .pdf

- skálázható vektorgrafikus file: .svg
- Matlab Figure file: .fig: tartalmazza az adatot, és mindegyik plot tulajdonságot vissza tudjuk tölteni és meg tudjuk változtatni a tulajdonságait

2. A readImg() függvény:

- **img = imread(filename);** - a beolvasott képtől függően (RGB vagy greyscale) hoz létre egy uint8 mátrixot, mivel a pixelek 8 inten tárolódnak a [0, 255] intervallumban.
  - Beolvassa a megadott fájlnevből a képet:
  - RGB esetén: width x height x 3 méretű mátrix lesz az img
  - GreyScale esetén: width x height mátrix lesz az img

- A függvény:

```
function readImg()
global orig_img; %(erre a változóra azért van szükség, hogy bármikor a "Reset" gomb
megnyomásánál vissza tudjuk tölteni az eredeti fájlt)
global imgFilename;
global img;
% ha létezik a filename:
if exist(imgFilename)
 % kép beolvasása
 orig_img = imread(imgFilename);
 % kép eltárolása egy másik változóban
 img = orig_img;
end
```

3. A plotImg() függvény:

- **imshow(img);** - A beolvasott képet lehet plottolni, ehhez be kell állítani, hogy az aktuális axes, amire rajzolja a képet, a GUI-n lévő legyen.

- A függvény:

```
function plotImg(handles) //a handles-el a GUI objektumait érjük el
global orig_img;
global img;
% ha már be lett töltve a kép
if isempty(orig_img)
 axes(handles.axes1);
 imshow(orig_img); % kép plottolása
 img = orig_img; % kép eltárolása
end
```

4. A greyScale() függvény:

- function greyScale(handles)
 global img;


```
% rgb -> greyscale átalakítás
img_gray = rgb2gray(img);
% threshold érték kinyerése
threshold = get(handles.slider1, 'Value');
% ha már be lett olvasva a kép
if isempty(img)
 % thresholdot alkalmazva fekete fehérré alakítás
 img_bw = uint8(imbinarize(img_gray,threshold)).*255;
 axes(handles.axes1);
 % ábrázolás
 imshow(img_bw);
end
```

- Az **img_gray = rgb2gray(img)**; szürkeárnyalatossá alakítja a beadott rgb képet.
- Az **img = imbinarize(img_gray,threshold)**; egy bizonyos thresholdnál (küszöb-nél) kisebb értékeket 0-ra, nagyobbakat 1-re állít. Mivel a képeket 0-255 között értelmezzük, ezért minden elemet meg kell szorozni 255-tel és uint8 típussá kell alakítani.

10. Tizedik óra (képmentés, táblázatok, fájlműveletek)

1. Ábrák mentése:

- Figure ablakból a print paranccsal tudunk ábrát elmenteni.
- Attól függően, hogy milyen formátumba szeretnénk elmenteni az ábrát a következő szintaktikát használhatjuk:
  - LaTeX - `print(figure_handler,'-depsc2','-r300',picture_name)`
  - png (Word?!) - `print(figure_handler,'-dpng','-r300',picture_name)`
  - Felületek - `print(figure_handler,format,'-zbuffer','-r300',picture_name)`
  - Figure handler - `figure_handler = figure;`
  - Aktuális tengelyek - `axes_handler = gca;`

2. Táblázatok:

- Olyan adattípus, melyet különböző típusú és/vagy méretű változók, valamint meta adatok rendszerezett tárolására használhatunk.
- Az oszlopokba sorolt adatok tárolására a legmegfelelőbb, amire példa a vesszővel tagolt fájlok (csv), valamint a táblák (xls,xlsx. . .)
- Megadható oszlop-, sornév, leírás, oszlop leírás, valamint mértékegység is az oszlopokhoz.
- **table**: Üres táblázat létrehozása.

Példa: `table;`

- Oszlopnevek megadása a **Varieblanames**-el lehetséges.

Példa: `table(v1,v2,v3,'VariableNames',{'o1','o2','o3'})`

3. Indexelés táblázatokban

- `()` - táblázatot ad vissza
- `{}` - homogén adatok esetén tömböt ad vissza
- oszlopnévvel - vektort ad vissza

4. Táblázatból tömbbe, tömbből táblázatba:

- Több függvénnyel is lehetséges az átjárás a két adattároló között, itt csak felsorolni fogom őket. Bemeneti paraméterként az átalakítandó adattárolót várják.
- **Táblázatból tömbbe:**
  - `array2table`
Példa: `array2table(A)`, ahol A egy tömb
  - `cell2table`
  - `struct2table`
- **Tömbből táblázatba:**
  - `table2array`
  - `table2cell`
  - `table2struct`

5. Táblázatok műveletei, összefűzése, hozzájuk kapcsolódó függvények:

- tulajdonságok: `height`, `width`, `istable`
- adatokon végzett műveletek: `summary`, `ismember`, `sortrows`, `ismissing`, `varfun`, `rowfun`, `standardizeMissing`, `unique`
- táblázatok műveletei: `intersect`, `union`, `join`, `setdiff`, `setxor`, `innerjoin`, `outerjoin`

6. Fájl írás/olvasás táblázatként:

- A matlab képes a legtöbb táblázatkezelő fájl típussal dolgozni: `.txt`, `.csv`, `.dat`, `.xls`, `.xlsx`, `.ods`
- **`readtable`:** Fájlból táblázat beolvasása.
Példa: `readtable(fileName)`
- A táblázat beolvasása során használhatunk még plusz funkciókat a `readtable`-vel:
  - **`FileType`** a fájl típusa lehet ekkor: `text` - tagolt szöveg, vagy `spreadsheet` - táblázat
Példa: `readtable(fileName, 'FileType', 'text')`
  - **`Delimiter`** - elválasztó karakter
Példa: `readtable('pelda.csv', 'Delimiter', ';')`
  - **`Format`** - formázó string, ami alapján megy a beolvasás
  - **`Range`** - beolvasást megadó téglalap alakú cellatartomány
  - **`ReadVariableNames`** - első sor használata a változók neveinek
Példa: `readtable('pelda.xls', 'ReadVariableNames', true)`

- **ReadRowNames** - első oszlop használata a sorok neveinek
- **writetable** Táblázat írására használható.
Példa: writetable(t,fileName)
- Itt a plusz funkciók:
  - **FileType** a fájl típusa lehet ekkor: text - tagolt szöveg, vagy spreadsheet - táblázat
  - **Delimiter** - elválasztó karakter
  - **Sheet** - lap megadása szövegesen, vagy az indexével
  - **Range** - beolvasást megadó téglalap alakú cellatartomány
  - **WriteVariableNames** - első sor használata a változók neveinek